

детерминированная кладка из 4 яиц грушевидной формы, пестро окрашенные птенцы, реверсия пола с возможной полиандрией в брачных отношениях и ряд других признаков, характерных для видов монофилетического таксона. Экстерьерные отличия (форма клюва и тела) трехперсток от типичных куликов, возможно, вызваны своеобразным образом жизни и трофикой, так как в пище трехперсток даже летом, в период обилия насекомых, преобладают семена травянистых растений (Нечаев, 1976). По нашим наблюдениям, трехперстки охотно разрывали муравейники в поисках куколок. Наиболее естественным будет размещение трехперсток в системе птиц, очевидно, в ранге подотряда в отряде настоящих куликов.

Для окончательного разрешения всех затронутых выше вопросов, связанных с гнездовой биологией пятнистой трехперстки и ее положением в системе птиц, требуются целенаправленные исследования в природе.

Авторы признательны В.А. Нечаеву (Владивосток) за предоставление личных материалов и исправление опечаток в ранее опубликованных работах по пятнистой трехперстке.

ЛИТЕРАТУРА

- Беме Р.Л. (1987): Пятнистая трехперстка - Птицы СССР. Курообразные, Журавлеобразные. Л. 4: 263-266.
- Бибиков Д.И. (1952): Некоторые наблюдения над трехперсткой (*Turnix tanki blanfordi* Bogd.) в Приморском крае - Бюл. МОИП. Отд. биол. 57 (5): 38-39.
- Дементьев Г.П. (1941): Список птиц СССР. - Полный определитель птиц СССР. М.-Л. 5: 95-164.
- Кисленко Г.С. (1967): О распространении некоторых птиц на Дальнем Востоке - Материалы III зоологич. конф. педагогич. ин-тов РСФСР. Волгоград. 417-418.
- Нейфельдт И.А., Панькин Н.С. (1974): Трехперстка в Приамурье. - Орнитология. 11: 227-232.
- Нечаев В.А. (1976): О биологии пятнистой трехперстки в Приморье - Редкие, исчезающие и малоизученные птицы СССР: Тр. Окского гос. запов. М. 13: 76-81.
- Панов Е.Н. (1973): Птицы Южного Приморья (фауна, биология и поведение). Новосибирск. 1-376.
- Степанян Л.С. (1990): Конспект орнитологической фауны СССР. М. 1-728.

Россия (Russia),
630049, г. Новосибирск-49,
Красный просп., 87/1, кв. 15.
Н.Н. Балацкий.

ОРНИТОЛОГІЧНІ МАТЕРІАЛИ У ТЕЗАХ КРАЄЗНАВЧИХ КОНФЕРЕНЦІЙ

У Житомирі 9-11.09.1993 р. проходила міжнародна наукова краєзнавча конференція "ВЕЛИКА ВОЛИНЬ: МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ". Секція "Еколого-демографічні та соціальні проблеми Волині" розглядала, зокрема, матеріали з орнітології. У збірнику тез опубліковані такі орнітологічні роботи:

Габар М.А. Зміни плодючості у деяких видів птахів Українського Полісся на радіоактивно забруднених територіях. С. 209-211.

Кандауров В.В., Цицюра В.К. Зміни в орнітофауні Житомирської області у XX столітті. С. 237-239.

Гарбар О.В. Особливості гніздування сірої чаплі на околицях м. Житомира. С. 259-260.

Копеїн К.І., Кувшин І.Р. До біології розмноження білого лелеки на Житомирщині. С. 260-262.

Киричук Г.Е., Копеїн К.І. Синантропні птахи Житомира. С. 262-264.

Ткаченко О.А., Фесенко Г.В. Гніздування сірої чаплі, річкового крячка та звичайного мартина на Житомирщині. С. 264-266.

З питань отримання копій окремих повідомлень можна звертатися до автора цих рядків.

З ІСТОРІЇ КОЛЕКЦІЮВАННЯ В УКРАЇНІ.

Всеукраїнська наукова конференція, присвячена збіральної діяльності баронів де Шодуар. Житомир. 10-12.10.1994 р.

Луговой О. Історія створення колекції зоологічного музею Ужгородського університету. С. 26-28.

Боднар В. Орнітологічна колекція Закарпатського краєзнавчого музею. С. 28-30.

Грицак В. Колекція хижих птахів та сов О.О. Грабара в зоомузеї Ужгородського державного університету. С. 30-31.

ВЕЛИКА ВОЛИНЬ: МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ. Міжнародна наукова краєзнавча конференція. Хмельницький - Ізяслав - Шепетівка. Жовтень 1994 р.

Гирин В.К., Копеїн К.І. та ін. Наслідки впливу осушувальної меліорації на орнітофауну Житомирського Полісся. С. 646-648.

Вискушенко А.П., Охріменко А.М. Рідкісні і зникаючі птахи Волинського Полісся. С. 648-649.

Новак В.О. Поширення рідкісних видів птахів на півночі Хмельницької області. С. 649-651.

Скільський І.В., Химин М.В., Годованець Б.Й. Порівняльна оологічна характеристика волинської і прикарпатської популяції сорокопуджулана. С. 653-654.

В.К. Цицюра.

Україна (Ukraine),
262000, м. Житомир,
вул Кафедральна, 14.
Музей природи.
В.К. Цицюра.